

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ**

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

**ΠΜΣ Εγκληματολογικές και Ποινικές
προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού
και του οργανωμένου εγκλήματος**

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

Πάτρα

Ημερομηνία 17-07-2024

Η παρούσα έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών «Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος» αποτελεί τμήμα της ετήσιας έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών και ακολουθεί τη διάρθρωσή της.

Α' μέρος: Αποτύπωση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ»

Στοιχεία Ίδρυσης κι εξέλιξης του ΠΣ, Σκοπός, Μαθησιακά αποτελέσματα, web site του ΠΣ και στοιχεία ΔΠΣ

Το ΜΠΣ ιδρύθηκε με το ΦΕΚ 2184 τ. Β', 12.6.2018, σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής, τις διατάξεις του ν. 4485/2017 και τις διατάξεις του ν. 2552/1997 (ΦΕΚ 266/τ. Α') όπως ίσχυε την εποχή ίδρυσης του. Το ΜΠΣ λειτούργησε για πρώτη φορά τον Σεπτέμβριο του 2018.

Σε μια εποχή κατά την οποία τα φαινόμενα που αποτελούν κεντρικά γνωστικά αντικείμενα του ΜΠΣ είναι ταυτόχρονα στην αιχμή του ενδιαφέροντος σε παγκόσμιο επίπεδο, το ΜΠΣ σχεδιάστηκε για να ανταποκριθεί σε ανάγκες εξειδικευμένης εκπαίδευσης αποφοίτων ΑΕΙ στα ζητήματα αυτά, ιδίως όσων έχουν ένα ελάχιστο υπόβαθρο γνώσεων στις εγκληματολογικές και στις ποινικές επιστήμες και ιδίως επαγγελματιών που απασχολούνται σε σχετικά επαγγέλματα.

Αντικείμενο του ΜΠΣ: Το ΜΠΣ έχει ως αντικείμενο την εκπαίδευση των φοιτητών στην μελέτη, στη θεωρητική εμβάθυνση, στην επιστημονική έρευνα, στην εφαρμογή του νόμου και στον σχεδιασμό προγραμμάτων αντεγκληματικής πολιτικής, σχετικά με τα φαινόμενα του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος με άξονα και το φαινόμενο της διαφθοράς και ιδίως στο Δημόσιο Τομέα.

Σκοπός του ΜΠΣ: Το ΜΠΣ έχει σκοπό να παρέχει γνώσεις και εκπαίδευση στην θεωρία, στην έρευνα και στην εφαρμογή του νόμου και τον σχεδιασμό αντεγκληματικής πολιτικής και τέλος να καλλιεργήσει τον επαγγελματισμό των φοιτούντων – επαγγελματιών. Αναλυτικότερα, το ΜΠΣ έχει σκοπό: **(α)** να προσφέρει εξειδικευμένη επιστημονική και σε βάθος θεωρητική γνώση για το αντικείμενο του· **(β)** να παρέχει τα εφόδια για την εξοικείωση των φοιτητών με τις μεθόδους συστηματικής μελέτης, εκπόνησης επιστημονικής έρευνας και ανάλυσης των εγκληματολογικών και ποινικών όψεων της διαφθοράς, του σοβαρού οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος και ιδίως, των κοινωνικών συνθηκών που τα παράγουν· **(γ)** να προσφέρει τα βασικά εφόδια που απαιτούνται, για να μπορούν οι εκπαιδευόμενοι να παρακολουθούν τις διεθνείς τάσεις και εξελίξεις στους τομείς αυτούς μετά την αποφοίτησή τους, ως επαγγελματίες· **(δ)** να προσφέρει στοχευμένη εκπαίδευση σχετικά με πρακτικές όψεις και προβλήματα που αφορούν την εφαρμογή πολιτικών πρόληψης, την εφαρμογή του νόμου (έρευνα, έλεγχος, αξιοποίηση δεδομένων-πληροφορίας, όρια εφαρμογής του νόμου, ποινική αξιολόγηση περιστατικών, διακριτική ευχέρεια, δικαιώματα εμπλεκόμενων κλπ) και τη λειτουργία του ποινικοκατασταλτικού συστήματος για την αντιμετώπιση των εγκλημάτων αυτών· **(ε)** να αναδείξει πρότυπα επαγγελματισμού των λειτουργών του ποινικοκατασταλτικού συστήματος, όπως και των στελεχών του ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· **(στ)** να εφοδιάσει τους διδασκόμενους με επαρκείς γνώσεις για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση μέτρων και ολοκληρωμένων προγραμμάτων αντεγκληματικής πολιτικής και να τους καλλιεργήσει τις αναγκαίες ικανότητες στον τομέα αυτόν.

Μαθησιακά αποτελέσματα: Με την ολοκλήρωση του προγράμματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να επιτελέσουν επιστημονικό ερευνητικό έργο στο αντικείμενο του Π.Μ.Σ., να ανταποκριθούν ως στελέχη του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα στις ανάγκες πρόληψης και καταστολής των εν λόγω φαινομένων. Ειδικότερα, θα μπορούν να ανταποκριθούν στον σχεδιασμό και εφαρμογή ελέγχων, έρευνας, αποκάλυψης και πρόληψης των φαινομένων αυτών όπως και να αντιμετωπίσουν υποθέσεις διαφθοράς, οικονομικού και οργανωμένου εγκλήματος και τέλος, να σχεδιάσουν επιμέρους μέτρα

και ολοκληρωμένα προγράμματα αντεγκληματικής πολιτικής.

Συγκεκριμένα, οι απόφοιτοι του ΠΜΣ αναμένεται ότι θα μπορούν:

(α) να γνωρίζουν επαρκώς και να κατανοούν πλήρως τις επιστημολογικές οπτικές, τις θεωρητικές προσεγγίσεις, τις εννοιολογικές κατηγοριοποιήσεις και οριοθετήσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος, ως κοινωνικών φαινομένων με ποινική απαξία·

(β) να διερευνούν, να αναλύουν, να σταθμίζουν και να αξιολογούν συστηματικά τα κοινωνικά αίτια, τους συστημικούς παράγοντες, το κοινωνικό - πολιτικό και το οικονομικό υπόβαθρο και τις κοινωνικές επιπτώσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος·

(γ) να γνωρίζουν τη νομοθεσία που αφορά τη λειτουργία του Δημόσιου Τομέα και άπτεται των φαινομένων που αποτελούν αντικείμενο του ΠΜΣ·

(δ) να γνωρίζουν επαρκώς την ποινική και την ποινική δικονομική νομοθεσία, που αφορά τις εν λόγω κατηγορίες εγκλημάτων και να κατανοούν τις δυνατότητες, τα όρια και τις συνέπειες της κατά την ποινική αντιμετώπιση των φαινομένων αυτών·

(ε) να κατανοούν τον υποπολιτισμό (subculture), το modus operandi, την επιχειρησιακή και κοινωνική οργάνωση των εμπλεκόμενων με διάφορους τρόπους με τα φαινόμενα αυτά, ιδίως το νόημα που οι ίδιοι δίνουν στις πράξεις τους·

(στ) να αναγνωρίζουν, να αντιλαμβάνονται και να αναλύουν τις ποικίλες μορφές εμφάνισης των προαναφερθέντων φαινομένων και το επίπεδο συμβιωτικής σχέσης τους με τη νόμιμη οικονομία, τη Δημόσια Διοίκηση και την πολιτική·

(ζ) να διεξάγουν επιστημονική έρευνα, να προβαίνουν συσχετίσεις και συγκριτικές αναλύσεις δεδομένων για τη διάρθρωση και εξέλιξη φαινομένων αυτών και να αναλύουν, να επεξεργάζονται και να συγκρίνουν δεδομένα σχετικά με υποθέσεις διαφθοράς, οικονομικού και οργανωμένου εγκλήματος (κατά περίπτωση)·

(η) να εξοικειωθούν με τις πολυδιάστατες πτυχές της αντεγκληματικής πολιτικής και ιδίως, να μπορούν: *ηα)* να αναλύουν, να συγκρίνουν, να αξιολογούν δικαιοπολιτικές διαφορές στις τάσεις, στα επιχειρησιακά πρότυπα της αντεγκληματικής πολιτικής και τους παράγοντες που επιδρούν στη θέσπιση επιμέρους μέτρων, *ηβ)* να γνωρίζουν επαρκώς τη λειτουργία της ποινικής τυποποίησης και τους παράγοντες που επιδρούν στην θεσμοθέτηση της, *ηγ)* να γνωρίζουν και να παρακολουθούν τις διεθνείς διαστάσεις και τις ευρωπαϊκές και διεθνείς πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση των φαινομένων αυτών·

(θ) να κατανοούν την επαγγελματική τους αποστολή κατά περίπτωση και να αποκτήσουν επαγγελματικές δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν να σταθμίζουν συνεχώς τη σημασία που έχει ο ρόλος τους ως επαγγελματιών και να ασκούν με νόμιμο, δίκαιο και αποτελεσματικό τρόπο καθήκοντα τους και ειδικότερα, θα είναι θέση: *θα)* να προβαίνουν σε συστηματικές συγκριτικές αναλύσεις διαφορετικών μεταξύ τους περιπτώσεων/ υποθέσεων εγκλημάτων· *θβ)* ως αρμόδιοι να αναλάβουν πρωτοβουλίες πρόληψης και αποτροπής της συγκάλυψης των φαινομένων που εξετάζει το ΠΜΣ και στο εργασιακό τους περιβάλλον· *θγ)* να συντελέσουν ή να διευθύνουν πρωτοβουλίες ή διαδικασίες αποκάλυψης περιστατικών προστασίας ευάλωτων ατόμων και θυμάτων και απονομής δικαιοσύνης· *θδ)* να κατανοούν, να εφαρμόζουν κανόνες και να διεξάγουν ελέγχους, έρευνες και ανάκριση και να οργανώνουν το ανακριτικό υλικό σύμφωνα τους νόμους, τα διεθνή πρότυπα και τις διατάξεις για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου· *θδ)* να ασκούν τη διακριτική τους ευχέρεια με

ορθολογικό ανθρωποκεντρικό και δικαιοκρατικό τρόπο· θστ) να αναπτύσσουν συνεργασίες και σχέσεις εμπιστοσύνης με συναδέλφους, συναρμόδιες αρχές, πολίτες, οργανισμούς κλπ.

(ι) να προτείνουν, να σχεδιάζουν και να αξιολογούν μέτρα, στρατηγικά προγράμματα αντεγκληματικής πολιτικής και επιμέρους πολιτικές για την αντιμετώπιση της διαφθοράς του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο αλλά και διαμορφώνουν σχέδια παρέμβασης ή διαχείρισης από τις αρχές επιμέρους υποθέσεων.

Η διάρθρωση του προγράμματος σπουδών είναι η ακόλουθη :

Το ΜΠΣ διαρθρώνεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, τα οποία περιλαμβάνουν εννέα (9) θεματικές ενότητες, ένα Διεπιστημονικό Εργαστήριο και εκπόνηση διπλωματικής εργασίας. Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την ολοκλήρωση του προγράμματος είναι τέσσερα (4) εξάμηνα και η μέγιστη έξι (6).

Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) είναι 120 ECTS (30 ECTS ανά εξάμηνο). Η γλώσσα διδασκαλίας του ΠΜΣ και η γλώσσα εκπόνησης διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική.

Για την εκπλήρωση των στόχων του ΜΠΣ και για τη διευκόλυνση της υλοποίησης του διδακτικού έργου, μπορούν να συνάπτονται από τα αρμόδια όργανα του συνεργασίες με εθνικές και διεθνείς αρχές, φορείς, υπηρεσίες κλ.π., που επιτελούν έργο ανάλογο συναφές ή ταυτόσημο με τα αντικείμενα του ΜΠΣ ή που μπορούν να συνδράμουν στο έργο αυτό με σύγχρονα τεχνολογικά, οπτικοακουστικά ή άλλα μέσα.

Η ιστοσελίδα του ΜΠΣ είναι η ακόλουθη:

<https://www.eap.gr/education/postgraduate/biannual/criminological-and-criminal-approaches-to-corruption-economic-and-organized-crime-ped/>

Το πρόγραμμα αναπτύσσεται μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας του ΕΑΠ που για το συγκεκριμένο ΜΠΣ είναι η ακόλουθη: <https://courses.eap.gr/>

Χαρακτηρισμός ΠΜΣ: Master of Arts

Τίτλος ΠΜΣ στην αγγλική γλώσσα: Criminological and Penal Law perspectives on corruption, economic and organised crime

Πιστωτικές Μονάδες ECTS Προγράμματος Σπουδών: 120

Διάρκεια φοίτησης: η ελάχιστη διάρκεια είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη, ήτοι τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2011 της Unesco:

Με βάση το επίπεδο σπουδών: 7

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2013 της Unesco:

Με βάση τον τομέα εκπαίδευσης: 0388- Inter-disciplinary programs and qualifications involving social sciences, journalism and information/0388- Διεπιστημονικό πρόγραμμα στους τομείς: 0314 – Sociology and cultural studies & 0421–Law

Από την ίδρυσή του έως και το τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2022-2023 το ΜΠΣ τελούσε υπό την ευθύνη της *Ακαδημαϊκής Επιτροπής Εποπτείας* με **Πρόεδρο και Διευθύντρια του ΜΠΣ** την Καθηγήτρια κ. Σ. Βιδάλη.

Email: sofia.vidali@ac.eap.gr.

Η ανταπόκριση του προγράμματος στις απαιτήσεις της κοινωνίας

Το ΜΠΣ ΠΕΔ ολοκληρώνει το ακαδημαϊκό έτος 2022-23 πέντε χρόνια λειτουργίας και στην πραγματικότητα, τώρα θα αρχίσει να διαμορφώνεται μια ολοκληρωμένη εικόνα σχετικά με την αποτελεσματικότητα και την σαφή ανταπόκριση του ΜΠΣ στους στόχους της Σχολής κατά την εφαρμογή του. Ωστόσο, σύμφωνα με τον ιδρυτικό θεσμικό πλαίσιο της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Ε.Α.Π. και με το θεσμικό πλαίσιο ίδρυσης του ΠΜΣ είναι προφανές, ότι το συγκεκριμένο Π.Μ.Σ. ανταποκρίνεται στους στόχους της Σχολής, καθώς πλαισιώνει αρμονικά την έμφαση που δίνεται από τη Σχολή στη Διοικητική και την Οικονομική Επιστήμη, καθώς πραγματεύεται εγκληματολογικού και ποινικού ενδιαφέροντος ζητήματα -κοινωνικά προβλήματα- που ανακύπτουν στο κοινωνικό γίγνεσθαι και εμπλέκουν και τη Διοίκηση του κράτους και τους οικονομικούς θεσμούς και την επίσημη αντίδραση σε αυτά τα φαινόμενα. Επίσης, το γενικό κοινωνικό πλαίσιο και η θεσμική πραγματικότητα τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς, διαμορφώνουν απαιτήσεις στις οποίες εξ ορισμού ανταποκρίνεται το παρόν ΠΜΣ, καθώς τα εγκλήματα και οι κατηγορίες εγκλημάτων τις οποίες πραγματεύεται αποτελούν κυρίαρχα κοινωνικά προβλήματα και την αιχμή του δόρατος της αντεγκληματικής πολιτικής διεθνώς και στην Ελλάδα. Επιπλέον τα ζητήματα αυτά άπτονται ιδιαιτέρως των παράνομων ή και καταχρηστικών σχέσεων που αναπτύσσονται μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Κατά τούτο το ΠΜΣ ανταποκρίνεται και στους στόχους της Σχολής και στις απαιτήσεις της κοινωνίας.

Δημοσιοποίηση του Προγράμματος Σπουδών

Η δημοσιοποίηση του προγράμματος γίνεται κεντρικά από τις διοικητικές υπηρεσίες του ΕΑΠ, μέσω των εντύπων του Πανεπιστημίου, των ιστοσελίδων του, των κοινωνικών δικτύων του και των δελτίων τύπου που αποστέλλονται σε ΜΜΕ, φοιτητές και ενδιαφερόμενους.

Σημαντικές δράσεις προβολής, είναι η υποδοχή των πρωτοετών, η διεξαγωγή ενημερωτικών webinars προς ενδιαφερόμενους υποψήφιους φοιτητές Προγραμμάτων Σπουδών και η συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων

Η παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων τα προηγούμενα χρόνια δεν γινόταν με συστηματικό τρόπο, διότι δεν υπήρχε σε λειτουργία το Γραφείο Διασύνδεσης, ενώ η παλαιότερη δομή ΔΑΣΤΑ αδρανοποιήθηκε. Στο 2021 το ΓΔ ενεργοποιήθηκε εκ νέου (<https://career.eap.gr/>) και αναπτύσσεται με στόχο, να μπορεί, να προσφέρει συστηματική παρακολούθηση των αποφοίτων όλων των ΠΣ του Ιδρύματος σε μεγάλο βάθος χρόνου. Επίσης, ιδρύθηκε και Δίκτυο Αποφοίτων (<https://alumni.eap.gr/>) του οποίου σκοπός είναι η ενίσχυση των σχέσεων και η βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει το Πανεπιστήμιο στους αποφοίτους του, μέσα από την ενίσχυση δεσμών αλληλεπίδρασης και συνεργασίας μαζί τους καθώς και την ανάπτυξη δράσεων και πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση συνεχούς υποστήριξης της επαγγελματικής εξέλιξης αυτών, καθώς και ευκαιριών για επαγγελματική και ακαδημαϊκή ανάπτυξη.

Διαδικασία επιλογής φοιτητών/τριών

Η διαδικασία επιλογής σήμερα καθορίζεται από το ΕΑΠ και είναι η ίδια για όλα τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και βασίζεται σε ανοικτή στους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η επιλογή των φοιτητών ωστόσο αποτελεί ένα δυναμικό ζήτημα δεδομένου και του ιδιαίτερα εξειδικευμένου χαρακτήρα και του εγκληματολογικού και ποινικού χαρακτήρα του ΜΠΣ.

Κατά τα ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 έγιναν δεκτοί απόφοιτοι συγγενούς γνωστικού αντικείμενου των ΑΕΙ (Πανεπιστημίων και ΤΕΙ) της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής (σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του Ν. 4485/2017), με επάρκεια γνώσης, επιπλέον της γλώσσας διδασκαλίας, της Αγγλικής γλώσσας, επιπέδου τουλάχιστον Β2.

Προβλέφθηκε ότι από τις διαθέσιμες θέσεις του ΜΠΣ το 50% καταλαμβάνονται από υποψηφίους ήδη υπηρετούντες δικαστικούς λειτουργούς ή αστυνομικούς ή άλλους υπαλλήλους του Δημόσιου ή ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, με αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία στα αντικείμενα του ΜΠΣ.

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Υπάρχουν 10 ΘΕ κορμού, υποχρεωτικές και επιπλέον προβλέπεται η εκπόνηση ΜΔΕ που συνυπολογίζεται ως ΘΕ. Οι ΘΕ που διδάσκονται είναι υποχρεωτικές για όλους και διαρθρώνονται σε ΘΕ σύνθετου χαρακτήρα (Υπόβαθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικού Πεδίου κλπ) κατά περίπτωση. Το σκεπτικό αυτής της επιλογής είναι ότι με δεδομένη τη διεπιστημονικότητα του ΜΠΣ και το γεγονός, ότι η εφαρμογή στην πράξη καθηκόντων αντιμετώπισης της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος προαπαιτεί «συνέργεια» επιστημονικών γνώσεων και δεξιοτήτων, κρίθηκε αναγκαίο, να παρακολουθούνται όλες οι ΘΕ από τους φοιτητές, οι οποίες άλλωστε έχουν εξαιρετικά εξειδικευμένο χαρακτήρα και ταυτόχρονα, ανταποκρίνονται σε σύνθετου χαρακτήρα απαιτήσεις διδασκαλίας. Ειδικότερα οι 9 ΘΕ είναι ταυτόχρονα ΘΕ Υ (Υποβάθρου), ΓΓ (Γενικών Γνώσεων), ΕΠ (Επιστημονικής Περιοχής) και ΑΔ (Ανάπτυξης Δεξιοτήτων) κατά περίπτωση, ενώ η 2 ΘΕ είναι ΑΔ (η ΠΕΔ 63 και η ΜΔΕ).

Η ύλη των ΘΕ έχει διαμορφωθεί έτσι, ώστε οι φοιτητές να προσεγγίζουν διαδοχικά τα απαραίτητα γνωστικά αντικείμενα, αποκτώντας σταδιακά το αναγκαίο επιστημονικό υπόβαθρο. Η αφομοίωση των γνώσεων και η εξοικείωση με την ύλη κάθε ΘΕ αποτελεί ουσιαστικό προηγούμενο, για να μπορεί κάποιος να παρακολουθήσει την επόμενη. Αυτό εξασφαλίζεται μέσα από την υποχρεωτική δήλωση των ΘΕ κατά σειρά. Σχετικά με τη διάρθρωση και ακολουθία των ενοτήτων βλ. αναλυτικά επόμενο πίνακα Γ.1.1.Α.

Η διδασκαλία γίνεται με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, με διεξαγωγή 3 Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Η διδασκαλία, ασκήσεις και εργασίες κατανέμονται με βάση τους κανονισμούς του ΕΑΠ. Δεν μπορεί να υπολογιστεί με ακρίβεια η κατανομή σε διδασκαλία, ασκήσεις, εργαστήρια κ.λπ. καθώς πρόκειται για εξ αποστάσεως διδασκαλία και για φοιτητές με διαφορετικό υπόβαθρο. Κατά τις ΟΣΣ οι οδηγίες είναι να εξηγηθεί η θεωρία και στη συνέχεια οι εργασίες (ΓΕ) ή οι εργασίες εξαμήνου και τέλος να απαντώνται οι απορίες των φοιτητών. Μια ενδεικτική αναλογία είναι 50, 30, 20% αντίστοιχα.

Ο συντονισμός και η εναρμόνιση μεταξύ των Θ.Ε. πραγματοποιείται από τον Δ/ντή του ΠΣ και τους Συντονιστές των Θ.Ε. που αποτελούν την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (ΕΠΣ). Η διδασκόμενη ύλη / περιεχόμενο κάθε ΘΕ είναι συγκεκριμένη και δεδομένη. Η διδακτέα ύλη μπορεί να αλλάζει με απόφαση της ΟΔΠ και του συντονιστή. Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Όμως η επιλογή

των ΘΕ είναι υποχρεωτικά κατά σειρά διαδοχική και έτσι είναι στην πραγματικότητα υποχρεωτικό π.χ. να έχει παρακολουθήσει κάποιος τις ΘΕ ΠΕΔ 50 και 51 για να επιλέξει την ΠΕΔ 52.

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Όμως η επιλογή των ΘΕ είναι υποχρεωτικά κατά σειρά διαδοχική και έτσι είναι στην πραγματικότητα υποχρεωτικό π.χ. να έχει παρακολουθήσει κάποιος τις ΘΕ ΠΕΔ 50 και 51 για να επιλέξει την ΠΕΔ 52.

ΠΕΔ50	Έγκλημα, Κοινωνικός Έλεγχος και Ποινική Καταστολή	(Υ, 10 ECTS)
ΠΕΔ51	Η εγκληματολογία του οικονομικού εγκλήματος και της διαφθοράς	(Υ, 10 ECTS)
ΠΕΔ52	Η ποινική αντιμετώπιση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος	(Υ, 10 ECTS)

Β' Εξάμηνο: 30 ECTS

ΠΕΔ53	Η διαφθορά και το οικονομικό έγκλημα από την οπτική του Δημοσίου Δικαίου	(Υ, 10 ECTS)
ΠΕΔ54	Οργανωμένο έγκλημα και διαφθορά- εγκληματολογική προσέγγιση	(Υ, 10 ECTS)
ΠΕΔ55	Η ποινική καταστολή του οργανωμένου εγκλήματος: διεθνής, ευρωπαϊκή και εθνική διάσταση	(Υ, 10 ECTS)

Γ' Εξάμηνο: 30 ECTS

ΠΕΔ60	Έλεγχοι, έρευνα και ανάκριση για τη διαφθορά, το οικονομικό και το οργανωμένο έγκλημα	(Υ, 10 ECTS)
ΠΕΔ61	Η αντιμετώπιση του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος	(Υ, 10 ECTS)
ΠΕΔ62	Αντεγκληματική Πολιτική: τάσεις, πρότυπα, αξιολόγηση σχεδιασμός	(Υ, 10 ECTS)

Δ' Εξάμηνο: 30 ECTS

ΠΕΔ63	Διεπιστημονικό Εργαστήριο με συμβατική ή εξ αποστάσεως διδασκαλία ¹	(Υ, 10 ECTS)
ΠΕΔΔΕ	Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	(Υ, 20 ECTS)

¹ Μετά από τους περιορισμούς που τέθηκαν λόγω της πανδημίας COVID-19, αλλά και την εμπειρία που στο μεταξύ αποκτήθηκε, στο ΦΕΚ συνέχισης του ΜΠΣ προβλέπεται και η εναλλακτική της εξ' αποστάσεως διδασκαλίας για την ΘΕ ΠΕΔ 63.

Πίνακας 1. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ

Θεματική Ενότητα	Κωδικός ΘΕ	Έτος Σπουδών	Μονάδες ECTS	Θεωρητική / Εργαστηριακή	Κορμού/ Επιλογής	Προαπαιτούμενες ΘΕ	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ), Εργαστήριο (Ε), Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση (ΟΣΣ)	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών
Έγκλημα, Κοινωνικός Έλεγχος και Ποινική Καταστολή	ΠΕΔ50	1 ^ο – 1 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 536-538
Η εγκληματολογία του οικονομικού εγκλήματος και της διαφθοράς	ΠΕΔ51	1 ^ο – 1 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 538-539
Η ποινική αντιμετώπιση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος	ΠΕΔ52	1 ^ο – 1 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 539-541
Η διαφθορά και το οικονομικό έγκλημα από την οπτική του Δημοσίου Δικαίου	ΠΕΔ53	1 ^ο – 2 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 541-542
Οργανωμένο έγκλημα και διαφθορά-εγκληματολογική προσέγγιση	ΠΕΔ54	1 ^ο – 2 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 542-544
Η ποινική καταστολή του οργανωμένου εγκλήματος: διεθνής, ευρωπαϊκή και εθνική διάσταση	ΠΕΔ55	1 ^ο – 2 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 544-546
Έλεγχοι, έρευνα και ανάκριση για τη διαφθορά, το οικονομικό και το οργανωμένο έγκλημα	ΠΕΔ60	2 ^ο – 1 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 546-548
Η αντιμετώπιση του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος	ΠΕΔ61	2 ^ο – 1 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 548-549
Αντεγκληματική Πολιτική: τάσεις, πρότυπα, αξιολόγηση σχεδιασμός	ΠΕΔ62	2 ^ο – 1 ^ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 549-551
Διεπιστημονικό Εργαστήριο με Συμβατική Διδασκαλία	ΠΕΔ63	2 ^ο – 2 ^ο	10	Εργαστηριακή	Κορμού	7ΘΕ	ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 551-553
Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	ΠΕΔΔΕ	2 ^ο – 2 ^ο	20	Θεωρητική	Κορμού	9ΘΕ		http://courses.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 553

Πρακτική άσκηση

Στο Πρόγραμμα Σπουδών δεν υπάρχει θεσμοθετημένη πρακτική άσκηση των φοιτητών.

Εξεταστικό σύστημα

Η διαδικασία αξιολόγησης των φοιτητών είναι ενιαία για την ΣΚΕ και το ΕΑΠ και περιλαμβάνει ενδιάμεσες δραστηριότητες που αξιολογούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και τέλος, τελικές εξετάσεις. Ειδικότερα για κάθε ΘΕ οι φοιτητές πρέπει να εκπονήσουν δύο Μικρές Γραπτές Εργασίες και μία Εργασία Εξαμήνου. Η διαφάνεια στην αξιολόγηση επιτυγχάνεται με την υποχρέωση του Καθηγητή Συμβούλου να σχολιάζει συστηματικά και επί του γραπτού τα ζητήματα που ανακύπτουν από το γραπτό και με τη δυνατότητα του φοιτητή να μπορεί να τα δει απευθείας την ανατροφοδότηση του γραπτού και να συζητήσει με τον Κ-Σ. Για τους Κ-Σ ισχύουν οι γενικές διατάξεις για την ελεύθερη κρίση κατά την ακαδημαϊκή διδασκαλία, όπως επίσης και γενικές διαδικασίες ελέγχου του διδακτικού έργου. Οι φοιτητές επίσης αξιολογούν τους Καθηγητές Συμβούλους.

Ο συντονιστής κάθε ΘΕ φροντίζει ώστε να δίδονται σχετικές οδηγίες και να υπάρχουν κριτήρια που να διασφαλίζουν κατά το δυνατόν έναν ενιαίο τρόπο βαθμολόγησης. Τα ζητήματα αυτά συζητούνται και στις ΟΔΠ. Επίσης υπάρχει σύστημα ελέγχου λογοκλοπής (turnitin) που ελέγχει τις ομοιότητες κειμένων στις εργασίες των φοιτητών.

Σε ότι αφορά την Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, η διαδικασία ανάθεσης και τα κριτήρια βαθμολόγησης ρυθμίζονται ενιαία από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών για όλα τα ΜΠΣ της ΣΚΕ. Σύμφωνα με τον Κανονισμό αυτόν, οι γενικές κατηγορίες των θεμάτων για τις ΜΔΕ καθορίζονται από τον Διευθυντή της ΕΠΣ του ΜΠΣ, σε συνεργασία με τα μέλη του αρμόδιου ακαδημαϊκού οργάνου του ΠΣ (επιτροπή Προγράμματος Σπουδών) και αναρτώνται στον δικτυακό τόπο του ΕΑΠ, πριν την έναρξη της περιόδου υποβολής της σχετικής δήλωσης από τους φοιτητές. Στη συνέχεια οι φοιτητές επιλέγουν τη θεματική και διαμορφώνουν τον τίτλο υποβάλλουν πρόταση του θέματος που τους ενδιαφέρει (τίτλο, σκοπό και προσδοκώμενα αποτελέσματα) ηλεκτρονικά, μέσω ειδικής εκπαιδευτικής πλατφόρμας. Στην πλατφόρμα του ΜΠΣ έχει αναρτηθεί ο προαναφερθείς Κανονισμός και είναι προσβάσιμος σε όλους.

Διεθνής διάσταση Προγράμματος Σπουδών

Το ΜΠΣ έχει πολύ μικρό χρόνο λειτουργίας και επομένως δεν έχει ακόμα αναπτύξει διεθνείς συνεργασίες. Το θέμα αυτό πρόκειται να εξεταστεί στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος, ώστε να προσδιοριστεί η διεθνής του διάσταση και σε τι ακριβώς θα συνίσταται. Πιθανές επιλογές σε κάθε περίπτωση αφορούν τη σύνδεση του ΜΠΣ με διεθνείς οργανισμούς και πανεπιστήμια άλλων χωρών, όπως επίσης και την ανάπτυξη της κινητικότητας των διδασκόντων και των φοιτητών.

Εσωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης όλων των ΠΣ εμπίπτει στην ετήσια διαδικασία αξιολόγησης των Σχολών σύμφωνα με τις προτεινόμενες από την ΕΘΑΑΕ αρχές και στοχεύει στην άντληση πληροφοριών για τον προσδιορισμό του επιπέδου ποιότητας όλων των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Διαρκής στόχος της αξιολόγησης είναι η συνεισφορά στη συνεχόμενη ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Πανεπιστημίου, των Σχολών αλλά και των ΠΣ.

Επιπλέον, το ΠΣ αξιολογείται εσωτερικά ανά ακαδημαϊκό έτος από την/τον ΔΠΣ και την ΟΜΕΑ της Σχολής μέσω της συμπλήρωσης της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΣ. Με βάση την έκθεση η

Επιτροπή ΜΟΔΙΠ καταλήγει σε πόρισμα και ενδεχόμενες προτάσεις βελτίωσης το οποίο διαβιβάζεται στην/το ΔΠΣ του ΠΣ. Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης αναρτάται στον ιστότοπο της ΜΟΔΙΠ.

Εξωτερική αξιολόγηση/πιστοποίηση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Η περιοδική πιστοποίηση των ΠΣ οργανώνεται από την ΕΘΑΑΕ και πραγματοποιείται με διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων. Η πιστοποίηση του προγράμματος σπουδών, βάσει των εκθέσεων των επιτροπών, παρέχεται από την ΕΘΑΑΕ για συγκεκριμένη διάρκεια, μετά τη λήξη της οποίας πραγματοποιείται επαναπιστοποίησή του. Η πιστοποίηση ποιότητας των ΠΣ λειτουργεί ως μέσο εξακρίβωσης της συμμόρφωσης του προγράμματος σπουδών με τις απαιτήσεις του προτύπου και ως καταλύτης για τη βελτίωσή του, ενώ μπορεί, επιπλέον, να προσφέρει νέες προοπτικές στη διεθνή ανταγωνιστικότητα των απονεμόμενων τίτλων. Οι ακαδημαϊκές μονάδες και τα Ιδρύματα οφείλουν να λαμβάνουν σταθερά υπόψη τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της επιτροπής εμπειρογνομόνων για τη συνεχή βελτίωση του προγράμματος.

Μετά την παραλαβή της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης του ΠΣ, η ΜΟΔΙΠ σε συνεργασία με την ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ και Κοσμητεία) μελετά την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης για να αποφασίσει την υιοθέτηση μέρους ή του συνόλου των συστάσεων της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης και την κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης. Στο Σχέδιο Δράσης, το οποίο εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής του ΠΜΣ, καταγράφονται οι ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν με τη χρήση των αναγκιών πόρων και θα συμβάλουν στην επίτευξη βελτιώσεων και στην άρση των αδυναμιών που έχει εντοπίσει η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης. Το εγκεκριμένο από την Κοσμητεία Σχέδιο Δράσης του ΠΜΣ αποστέλλεται στη ΜΟΔΙΠ για τις αναγκαίες ενέργειες στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΜΣ. Μετά την πάροδο δύο ετών από την ημερομηνία της πιστοποίησης, η ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ, Κοσμητεία) αποτιμά τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν, την πρόοδο που έχει συντελεστεί κατά την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης και συντάσσει τον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων». Στον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων» αποτυπώνονται: - τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί, - ο βαθμός επίτευξης των αποτελεσμάτων, - οι ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για τη συμμόρφωση ως προς τις συστάσεις της εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης. Η Έκθεση Παρακολούθησης, αφού οριστικοποιηθεί μετά από συνεργασία της ΜΟΔΙΠ και της ακαδημαϊκής μονάδας (όπου απαιτείται), αποστέλλεται στην ΕΘΑΑΕ από τη ΜΟΔΙΠ και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος, ως συνοδευτικό έγγραφο της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης του ΠΣ.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ» της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών (ΣΚΕ) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) αξιολογήθηκε από Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης κατά τις ημερομηνίες 16-21 Οκτωβρίου 2023.

Το τελικό αποτέλεσμα της Επιτροπής ήταν ότι, το Πρόγραμμα Σπουδών ΠΕΔ **συμμορφώνεται πλήρως (Fully Compliant)** με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΜΣ της ΕΘΑΑΕ και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015) για το επίπεδο σπουδών 7 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Η διάρκεια της πιστοποίησης του ΠΜΣ ΠΕΔ ορίστηκε για πέντε έτη, από **20-12-2023** έως **19-12-2028**.

Η Έκθεση Παρακολούθησης του ΠΜΣ ΠΕΔ θα συνταχθεί και θα υποβληθεί στην ΕΘΑΑΕ πριν την λήξη

της διετίας από την έναρξη ισχύος της πιστοποίησης, ήτοι έως 19/11/2025.

Β' μέρος: Στατιστικά Στοιχεία Τρέχοντος Ακαδημαϊκού Έτους και Συμπεράσματα

1. Σε τι ποσοστό κατακτήθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί για το ΠΣ για αυτό το ακαδημαϊκό έτος; Τι έφτιαξε στις περιπτώσεις που υπήρξε μεγάλη απόκλιση από τους στόχους;

Οι στόχοι που είχαν τεθεί πραγματοποιήθηκαν και δεν υπήρξε σημαντική απόκλιση.

2. Πώς κρίνετε τη βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Πίνακας 2. Επιτομή στοιχείων του αξιολογούμενου ΠΣ

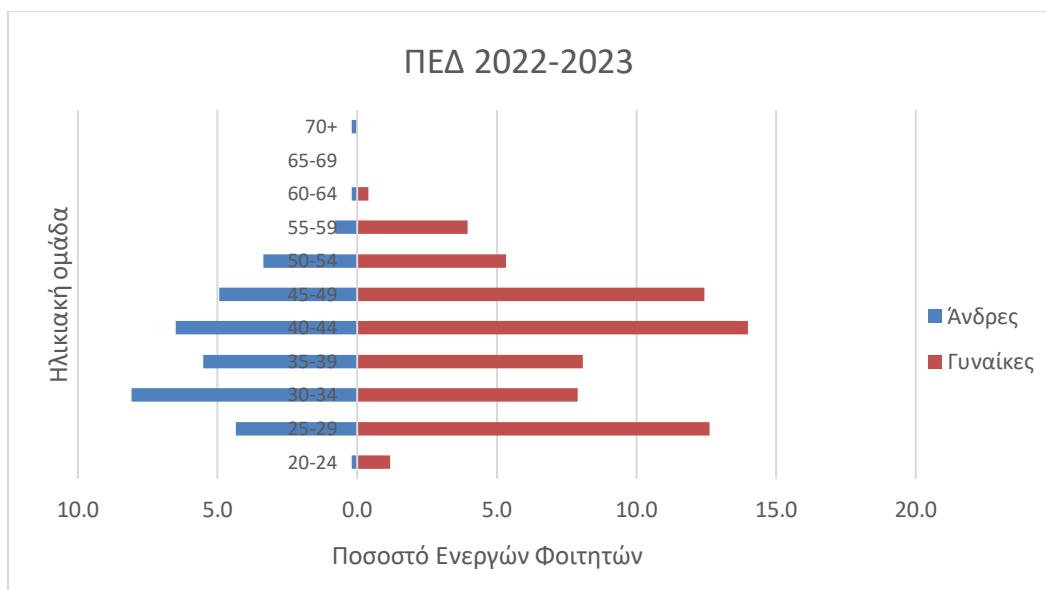
	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019
Συνολικός αριθμός φοιτητών	507	503	323	235	128
Σύνολο προσφερόμενων θέσεων	220	220	110	160	300
Συνολικός αριθμός αιτήσεων	254	240	202	192	261
Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	124	176	132	135	128
Συνολικός αριθμός αποφοίτων	92	58	4	2	0
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	0	0
Σύνολο ΘΕ	11	11	11	11	11
Σύνολο Υποχρεωτικών ΘΕ	11	11	11	11	11
Σύνολο ΘΕ Επιλογής	0	0	0	0	0
Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	8.19	8.3	8.46	8.49	-

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Το ποσοστό αποδοχής των υποψηφίων φοιτητών είναι περίπου 49% (δηλαδή εκείνων που γίνονται δεκτοί επί συνόλου υποβληθέντων αιτήσεων) και κατά την πρώτη λειτουργία του ΜΠΣ ήταν επίσης περίπου 49%.

Το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 δεν συμμετείχαν αλλοδαποί φοιτητές στο ΠΣ.

Τα ποσοστά ενεργών φοιτητών για το ακαδ. έτος 22-23, ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα αποτυπώνονται στο παρακάτω γράφημα. Πάντως δεν έχει ιδιαίτερη σημασία το φύλο (αντανακλά ποικίλες παραμέτρους), αλλά εκτιμούμε, ότι έχει σημασία η ηλικία και η θέση στο επάγγελμα. Οι ηλικιακές ομάδες που κυρίως εισάγονται στο ΠΜΣ ανήκουν στην παραγωγική ηλικία και αντιστοιχούν σε στελέχη του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα αντικείμενα του ΠΜΣ. Επίσης χρήσιμο θα ήταν να αντλούνται στοιχεία σχετικά με το επάγγελμα και τη θέση στο επάγγελμα. Τέτοια δεδομένα θα είναι πολύ βοηθητικά και για τη διδακτική διαδικασία και για την επικαιροποίηση της ύλης. Σε κάθε περίπτωση θα ήταν χρήσιμη η συσχέτιση της ηλικίας με το επάγγελμα και τη θέση στο επάγγελμα στην προοπτική βελτιώσεων. Ακολουθούν τα στοιχεία:

Γράφημα 1: Κατανομή ενεργών φοιτητών (%) ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα

Στην συνέχεια στον πίνακα 3 παρατίθενται στοιχεία για την εξέλιξη του αριθμού των εγγεγραμμένων φοιτητών. Ας σημειωθεί ότι ο αριθμός των φοιτητών που εγγράφονται στο ΠΜΣ προκύπτει με βάση τις αποφάσεις του ΕΑΠ. Επίσης ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών, είναι σταθερά αρκετά υψηλός λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για ΠΜΣ και ότι δεν υπάρχει προπτυχιακό πρόγραμμα Εγκληματολογίας στην Ελλάδα. Τα στοιχεία αυτά είναι ενδεικτικά του ενδιαφέροντος που έχει προσελκύσει το ΠΜΣ.

Σε ότι αφορά τα στοιχεία του πίνακα 4 ας σημειωθεί ότι αυτά δεν «αντιφάσκουν» σε σχέση με τα σχόλια της προηγούμενης παραγράφου. Για να αξιολογηθούν όμως χρειάζεται να εξεταστεί αν υπάρχει συνολικά κάμψη του αριθμού των φοιτητών και σε άλλα προγράμματα του ΕΑΠ (ΠΠΣ και ΜΠΣ) και να εξεταστούν πιθανές πολιτικές περαιτέρω διάδοσης της λειτουργίας του ΠΜΣ

Πίνακας 3. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ

	2022-2023	2022-2023 B	2022-2023 A	2021-2022	2021-2022 B	2021-2022 A	2020-2021	2020-2021 B	2020-2021 A	2019-2020	2019-2020 B	2019-2020 A	2018-2019	2018-2019 B	2018-2019 A
Μεταπτυχιακοί φοιτητές	507	423	460	503	433	427	432	382	323	235	211	169	128	122	54
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Πίνακας 4. Εξέλιξη των εισερχομένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ

	2022-2023	2022-2023 B	2022-2023 A	2021-2022	2021-2022 B	2021-2022 A	2020-2021	2020-2021 B	2020-2021 A	2019-2020	2019-2020 B	2019-2020 A	2018-2019	2018-2019 B	2018-2019 A
Σύνολο προσφερομένων θέσεων	220	110	110	220	110	110	220	110	110	160	80	80	160	80	80
Σύνολο αιτήσεων	254	69	185	240	99	141	340	138	202	192	96	96	261	165	96
Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	124	43	81	176	76	100	241	109	132	135	66	69	128	74	54
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Αριθμός αποφοίτων	92	49	43	58	38	20	14	10	4	2	2	0	0	0	0

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Στοιχεία Εξετάσεων -Εγκατάλειψη σπουδών (Drop out)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΜΕΑ, το 2022-23 υπήρχαν 1428 εγγραφές φοιτητών σε Θεματικές Ενότητες για τις οποίες το 91,7% των φοιτητών συμμετείχε σε τουλάχιστον μια εξέταση και εκ των οποίων το 99,8% ολοκλήρωσε τη Θεματική Ενότητα. Το ποσοστό επιτυχόντων σε σχέση με όλες τις δηλώσεις Θεματικών Ενότητων στο ΠΣ αγγίζει το 91,5% .

Ο μέσος χρόνος λήψης του τίτλου του Προγράμματος Σπουδών είναι 3,38 έτη με μέσο ποσοστό εγκατάλειψης σπουδών 20,1% από τους οποίους το 71,4% είχαν εγγραφεί σε Θεματική Ενότητα μόνο μια χρονιά και το 40,9% των διαγραφέντων είχε συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (είχαν δώσει έστω και μια εργασία). Το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 εγκατέλειψαν τις σπουδές τους το 16,9% των εγγεγραμμένων, εκ του οποίου:

- το 4% διαγράφηκε πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους (δεν είχε δηλώσει Θεματική Ενότητα)
- το 28,6% των διαγραφέντων είχε συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (είχε δώσει έστω και μια εργασία).

Το ενδιαφέρον στα παραπάνω στοιχεία (πίνακας 5) είναι ότι κατ' αρχάς από τους συμμετέχοντες στο ΠΜΣ το ποσοστό εγκατάλειψης των σπουδών σε πρώτη ανάγνωση είναι χαμηλό, ενώ το ποσοστό επιτυχίας των συμμετεχόντων στις εξετάσεις κλπ είναι υψηλό. Πάντως για περισσότερο ουσιαστική ανάλυση θα ήταν χρήσιμο, αν συμπληρωνόταν από τους φοιτητές που εγκαταλείπουν ένα μικρό ερωτηματολόγιο για τους λόγους εγκατάλειψης. Από συζήτηση με τους ΣΕΠ και με τα μέλη της ΟΜΕΑ προκύπτει ότι οι λόγοι είναι κυρίως δύο : α) ο μη αναμενόμενος από τους φοιτητές βαθμός δυσκολίας και β) οικονομικοί λόγοι. Σε κάθε περίπτωση είναι χρήσιμο να ερωτώνται ειδικά οι φοιτητές που εγκαταλείπουν.

Σε ότι αφορά τη βαθμολογία των αποφοίτων προκύπτει ότι οι φοιτητές του προγράμματος έχουν πολύ καλές επιδόσεις συνολικά: αυτό υποδηλώνει ότι μεγάλο μέρος των φοιτητών μελετά συστηματικά την ύλη και υπάρχει καλή επαφή/μεταδοτικότητα με τους διδάσκοντες. Δεν υπάρχει ωστόσο εργαλείο αξιολόγησης του βαθμού αυστηρότητας ή επιείκειας που επιδεικνύουν οι διδάσκοντες αυτό αφορά συνολικά το ΕΑΠ. Ενδεχομένως να μπορούσε να διαμορφωθεί ένα σχετικό εργαλείο, που θα ήταν προς όφελος των σπουδών στο ΕΑΠ.

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού και διάρκεια σπουδών των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ

Έτος Εισαγωγής	Εγγραφέντες Νεοεισερχόμενοι	Αποφοιτήσαντες διάρκεια σπουδών (σε εξάμηνα)							Μη αποφοιτησαντες (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Διακόψαντες	Ποσοστιαία αναλογία		
		K	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	>K+6			Συνολικό ποσοστό αποφοιτησάντων	Συνολικό ποσοστό μη αποφοιτησάντων (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Συνολικό ποσοστό όσων διέκοψαν
2018-2019	128	4	34	25	13	0	0	0	52	23	59.38%	40.63%	17.97%
2019-2020	135	6	31	13	0	0	0	0	85	26	37.04%	62.96%	19.26%
2020-2021	241	12	35	0	0	0	0	0	194	56	19.50%	80.50%	23.24%
2021-2022	176	9	0	0	0	0	0	0	167	40	5.11%	94.89%	22.73%
2022-2023	124	0	0	0	0	0	0	0	124	21	0.00%	100.00%	16.94%

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός Αριθμός Αποφοίτων	Κατανομή βαθμών (αριθμός αποφοίτων και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2018-2019	-	-	-	-	-	-
2019-2020	2	0 0.00%	0 0.00%	1 50.00%	1 50.00%	8.49
2020-2021	14	0 0.00%	1 7.14%	9 64.29%	4 28.57%	8.46
2021-2022	58	0 0.00%	2 3.45%	32 55.17%	24 41.38%	8.3
2022-2023	92	0 0.00%	6 6.52%	48 52.17%	38 41.30%	8.19
Σύνολο*	166	0 0.00%	9 5.42%	90 54.22%	67 40.36%	8.27

* σύνολο και μέσος όρος τελευταίων 5 χρόνων

Εσωτερική αξιολόγηση από τους φοιτητές και Συντονιστές

Το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, το Α' εξάμηνο, οι φοιτητές του ΠΕΔ κατά μέσο όρο αξιολόγησαν τους Καθηγητές τους με 4,36, το Εκπαιδευτικό Υλικό που τους παρέχεται με 3,78, την Οργάνωση των Θεματικών τους Ενοτήτων με 3,77, την Οργάνωση των Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων με 3,71 και τις Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες με 4,05. Στην αξιολόγηση είχαν δικαίωμα συμμετοχής 719 φοιτητές/τριες και συμμετείχαν σε αυτή 293 (ποσοστό συμμετοχής 40,75%). Ο μέσος όρος της αξιολόγησης των Συντονιστών προς τους αντίστοιχους Καθηγητές των ΘΕ ήταν 4,71.

Αντίστοιχα, το Β' εξάμηνο, οι φοιτητές του ΠΕΔ κατά μέσο όρο αξιολόγησαν τους Καθηγητές τους με 4,43, το Εκπαιδευτικό Υλικό που τους παρέχεται με 3,85, την Οργάνωση των Θεματικών τους Ενοτήτων με 3,86, την Οργάνωση των Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων με 3,96 και τις Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες με 4,1. Στην αξιολόγηση είχαν δικαίωμα συμμετοχής 593 φοιτητές/τριες και συμμετείχαν σε αυτή 268 (ποσοστό συμμετοχής 45,2%). Ο μέσος όρος της αξιολόγησης των Συντονιστών προς τους αντίστοιχους Καθηγητές των ΘΕ ήταν 4,79.

Συμπληρωματικά και με βάση τα στοιχεία και την εμπειρία της ΔΠΣ και της ΟΜΕΑ είναι σκόπιμο να υπογραμμιστούν τρία ζητήματα : πρώτον ότι με βάση την αξιολόγηση των διδασκόντων τους φοιτητές προκύπτει υψηλό επίπεδο καταλληλότητας των καθηγητών. Δεύτερον ότι παρόλα αυτά η αξιολόγηση των Καθηγητών από τους φοιτητές συχνά γίνεται με βάση την προσωπική τους εμπειρία και προσδοκίες απόδοσης, αλλά και στο πλαίσιο ελλιπούς κατανόησης του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του ΕΑΠ και του ΠΜΣ (παρά τις ενημερώσεις και το υλικό που λαμβάνουν οι φοιτητές). Τρίτον εξακολουθεί να είναι χαμηλό το ποσοστό των συμμετεχόντων στην αξιολόγηση.

Σε ότι αφορά τον πίνακα 7 αποτυπώνεται η δομή του ΠΣ η οποία έχει εγκριθεί από το ΕΑΠ και προκύπτει από στο ΦΕΚ ίδρυσης του ΠΜΣ. Επιπλέον μέσω του υλικού που παρέχεται στους φοιτητές, επιδιώκεται αφενός η σφαιρική προσέγγιση των θεμάτων κάθε ΘΕ και αφετέρου, η παροχή σύγχρονης γνώσης στη θεωρία και την έρευνα: γι αυτό και η πολλαπλή βιβλιογραφία προσφέρεται μεταξύ άλλων και επειδή μπορεί ευκολότερα να αντικατασταθεί κατά ένα μέρος. Επίσης προκύπτει σημαντικός φόρτος εργασίας για τους Συντονιστές.

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Πίνακας 7. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ

Θεματική Ενότητα	Συντονιστής	Αριθμός ΟΣΣ/ Εργαστηρίων	Αριθμός Εργασιών	Εκπαιδευτικό Υλικό	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός Διδασκόντων	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων	Χρήση ΤΠΕ
Έγκλημα, Κοινωνικός Έλεγχος και Ποινική Καταστολή - ΠΕΔ50-A	ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3	3	13	4	4	Ναι	Ναι	Ναι
Έγκλημα, Κοινωνικός Έλεγχος και Ποινική Καταστολή - ΠΕΔ50-B	ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3	3	14	3	3	Ναι	Ναι	Ναι
Η εγκληματολογία του οικονομικού εγκλήματος και της διαφθοράς - ΠΕΔ51-A	ΓΕΩΡΓΟΥΛΑΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ	3	3	12	4	4	Ναι	Ναι	Ναι
Η εγκληματολογία του οικονομικού εγκλήματος και της διαφθοράς - ΠΕΔ51-B	ΓΕΩΡΓΟΥΛΑΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ	3	3	13	3	3	Ναι	Ναι	Ναι
Η ποινική αντιμετώπιση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος - ΠΕΔ52-A	ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	3	3	17	4	4	Ναι	Ναι	Ναι
Η ποινική αντιμετώπιση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος - ΠΕΔ52-B	ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	3	3	17	3	3	Ναι	Ναι	Ναι
Η διαφθορά και το οικονομικό έγκλημα από την οπτική του Δημοσίου Δικαίου - ΠΕΔ53-A	ΧΛΟΥΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3	3	14	3	3	Ναι	Ναι	Ναι
Η διαφθορά και το οικονομικό έγκλημα από την οπτική του Δημοσίου Δικαίου - ΠΕΔ53-B	ΧΛΟΥΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3	3	15	4	4	Ναι	Ναι	Ναι
Οργανωμένο έγκλημα και διαφθορά- εγκληματολογική προσέγγιση - ΠΕΔ54-A	ΧΛΟΥΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3	3	15	4	4	Ναι	Ναι	Ναι
Οργανωμένο έγκλημα και διαφθορά- εγκληματολογική προσέγγιση - ΠΕΔ54-B	ΧΛΟΥΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3	3	17	3	3	Ναι	Ναι	Ναι
Η ποινική καταστολή του οργανωμένου εγκλήματος: διεθνής, ευρωπαϊκή και εθνική διάσταση - ΠΕΔ55-A	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	3	3	26	4	4	Ναι	Ναι	Ναι

Η ποινική καταστολή του οργανωμένου εγκλήματος: διεθνής, ευρωπαϊκή και εθνική διάσταση - ΠΕΔ55-B	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	3	3	26	3	3	Ναι	Ναι	Ναι
Έλεγχοι, έρευνα και ανάκριση για τη διαφθορά, το οικονομικό και το οργανωμένο έγκλημα - ΠΕΔ60-A	ΒΙΔΑΛΗ ΣΟΦΙΑ	3	3	15	3	3	Ναι	Ναι	Ναι
Έλεγχοι, έρευνα και ανάκριση για τη διαφθορά, το οικονομικό και το οργανωμένο έγκλημα - ΠΕΔ60-B	ΒΙΔΑΛΗ ΣΟΦΙΑ	3	3	15	4	4	Ναι	Ναι	Ναι
Η αντιμετώπιση του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ61-A	ΒΙΔΑΛΗ ΣΟΦΙΑ	3	3	11	4	4	Ναι	Ναι	Ναι
Η αντιμετώπιση του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ61-B	ΒΙΔΑΛΗ ΣΟΦΙΑ	3	3	15	3	3	Ναι	Ναι	Ναι
Αντεγκληματική Πολιτική: τάσεις, πρότυπα, αξιολόγηση σχεδιασμός - ΠΕΔ62-A	ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3	3	17	3	3	Ναι	Ναι	Ναι
Αντεγκληματική Πολιτική: τάσεις, πρότυπα, αξιολόγηση σχεδιασμός - ΠΕΔ62-B	ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3	3	21	4	4	Ναι	Ναι	Ναι
Διεπιστημονικό Εργαστήριο με συμβατική διδασκαλία - ΠΕΔ63-A	ΒΙΔΑΛΗ ΣΟΦΙΑ	3	3	2	3	3	Ναι	Ναι	Ναι
Διεπιστημονικό Εργαστήριο με συμβατική διδασκαλία - ΠΕΔ63-B	ΒΙΔΑΛΗ ΣΟΦΙΑ	3	3	2	3	3	Ναι	Ναι	Ναι
Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας - ΠΕΔΔΕ- Α							Ναι	Ναι	Ναι
Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας - ΠΕΔΔΕ- Β							Ναι	Ναι	Ναι

Εξεταστικό σύστημα

Τα υψηλά ποσοστά επιτυχίας στις εξετάσεις, ο υψηλός αριθμός συμμετεχόντων στις εξετάσεις αλλά ο μικρός αριθμός των φοιτητών που αξιολόγησαν προκύπτει από τα στοιχεία του πίνακα 8.

Πίνακας 8. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ

Θεματική Ενότητα	Αριθμός Εγγεγραμμένων Φοιτητών	Αριθμός Συμμετεχόντων Φοιτητών στις Εξετάσεις	Αριθμός Επιτυχόντων Φοιτητών	Αριθμός Φοιτητών που αξιολόγησαν	Αριθμός Φοιτητών με δυνατότητα αξιολόγησης	Ποσοστό Επιτυχίας στις Εξετάσεις
Έγκλημα, Κοινωνικός Έλεγχος και Ποινική Καταστολή - ΠΕΔ50-A	83	60	59	41	79	98,33%
Έγκλημα, Κοινωνικός Έλεγχος και Ποινική Καταστολή - ΠΕΔ50-B	53	44	43	23	48	97,72%
Η εγκληματολογία του οικονομικού εγκλήματος και της διαφθοράς - ΠΕΔ51-A	84	65	64	32	83	98,46%
Η εγκληματολογία του οικονομικού εγκλήματος και της διαφθοράς - ΠΕΔ51-B	54	45	45	21	49	100%
Η ποινική αντιμετώπιση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος - ΠΕΔ52-A	75	65	61	25	72	93,85%
Η ποινική αντιμετώπιση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος - ΠΕΔ52-B	57	52	52	23	53	100%
Η διαφθορά και το οικονομικό έγκλημα από την οπτική του Δημοσίου Δικαίου - ΠΕΔ53-A	70	59	53	27	70	89,83%
Η διαφθορά και το οικονομικό έγκλημα από την οπτική του Δημοσίου Δικαίου - ΠΕΔ53-B	79	73	73	24	69	100%
Οργανωμένο έγκλημα και διαφθορά- εγκληματολογική προσέγγιση - ΠΕΔ54-A	76	68	67	20	75	98,53%
Οργανωμένο έγκλημα και διαφθορά- εγκληματολογική προσέγγιση - ΠΕΔ54-B	62	59	59	24	56	100%
Η ποινική καταστολή του οργανωμένου εγκλήματος: διεθνής, ευρωπαϊκή και εθνική διάσταση - ΠΕΔ55-A	75	72	72	21	75	100%
Η ποινική καταστολή του οργανωμένου εγκλήματος: διεθνής, ευρωπαϊκή και εθνική διάσταση - ΠΕΔ55-B	56	53	53	27	53	100%

Έλεγχοι, έρευνα και ανάκριση για τη διαφθορά, το οικονομικό και το οργανωμένο έγκλημα - ΠΕΔ60-A	66	62	60	31	66	96,77%
Έλεγχοι, έρευνα και ανάκριση για τη διαφθορά, το οικονομικό και το οργανωμένο έγκλημα - ΠΕΔ60-B	64	61	61	39	61	100%
Η αντιμετώπιση του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ61-A	76	73	72	40	76	98,63%
Η αντιμετώπιση του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ61-B	67	66	66	28	66	100%
Αντεγκληματική Πολιτική: τάσεις, πρότυπα, αξιολόγηση σχεδιασμός - ΠΕΔ62-A	70	64	64	39	70	100%
Αντεγκληματική Πολιτική: τάσεις, πρότυπα, αξιολόγηση σχεδιασμός - ΠΕΔ62-B	75	73	73	34	73	100%
Διεπιστημονικό Εργαστήριο με συμβατική διδασκαλία - ΠΕΔ63-A	55	54	54	17	53	100%
Διεπιστημονικό Εργαστήριο με συμβατική διδασκαλία - ΠΕΔ63-B	65	65	64	25	65	98,46%
Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας - ΠΕΔΔΕ=A	70	43	43			100%
Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας - ΠΕΔΔΕ-B	82	49	49			100%

3. Συμπεράσματα

Θετικά στοιχεία του ΠΣ όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

Στα θετικά στοιχεία του προγράμματος συγκαταλέγονται:

- η επιστημολογική πρωτοτυπία καθώς είναι το μοναδικό ΜΠΣ με αυτήν την θεματική στην Ελλάδα και με δυνατότητα παροχής εξειδικευμένης γνώσης σε επαγγελματίες του ποινικοκατασταλτικού συστήματος.
- Η μεταφορά στην Ελλάδα εξειδικευμένων εγκληματολογικών θεωρήσεων, που δεν έχουν ως τώρα διδαχθεί σε συσχέτιση με διαφορετικές κατηγορίες εγκλημάτων,
- Ο πρακτικός προσανατολισμός των ΘΕ του Β΄ έτους και του Διεπιστημονικού διαδραστικού εργαστηρίου, που ενσωματώνουν τη θεωρία και επιδιώκεται η εφαρμογή της στην πράξη και στο πλαίσιο της ποιοτικής ανάλυσης εγκλημάτων.
- Το ΜΠΣ προκύπτει ότι είναι ελκυστικό και προτιμάται από ένα ευρύ φάσμα επαγγελματιών από το χώρο της ποινικής καταστολής (δικαιοσύνη, αστυνομία, φυλακές), της αγοράς (στελέχη επιχειρήσεων) και του δημοσίου (στελέχη οικονομικών υπηρεσιών που έχουν συναφή αντικείμενα) . Έλκει επίσης την προσοχή και σε νεότερους φοιτητές μόλις αποφοιτήσαντες που ενδιαφέρονται ειδικά για το αντικείμενο.
- Επιδίωξη να απευθύνεται ως τώρα κυρίως σε πτυχιούχους ορισμένων Τμημάτων, λόγω του γνωστικού υπόβαθρου που απαιτείται για να παρακολουθήσει κάποιος το πρόγραμμα.

Ευρήματα / αδυναμίες / κίνδυνοι όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

Ανάμεσα στα αρνητικά στοιχεία του προγράμματος συγκαταλέγονται:

- Η χαμηλή ανταπόκριση των φοιτητών στην αξιολόγηση των Κ-Σ, παρά τις συνεχείς υπενθυμίσεις και παραινέσεις από τη διευθύντρια και τους Κ-Σ.
- Κυρίως τεχνικού χαρακτήρα ζητήματα Όπως οι κατά καιρούς δυσλειτουργίες στην πλατφόρμα του ΜΠΣ, παρά τις προσπάθειες του προσωπικού.
- Η αδυναμία ως τώρα να έχει το ΜΠΣ μια Γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη κατ' αποκλειστικότητα με επαρκή αριθμό προσωπικού. Αυτό ωστόσο ρυθμίζεται κεντρικά από το ΕΑΠ.

Τα αρνητικά σημεία όμως αφορούν συνολικά το ΕΑΠ δεν αποτελούν ιδιαιτερότητες του παρόντος ΜΠΣ από όσο είναι γνωστό και αναμένεται ότι με τις προσπάθειες που καταβάλλονται, θα βελτιωθούν οι όποιες δυσλειτουργίες.

Προτάσεις βελτίωσης του ΠΣ

Θα μπορούσαν να συζητηθούν **οι εξής προτάσεις:**

- Είναι ανάγκη να έχει το ΜΠΣ έναν τεχνικό Η/Υ κατ' αποκλειστικότητα και επίσης, έναν/ μία διοικητική υπάλληλο κατ' αποκλειστικότητα.
- Να τηρείται αυστηρά η ανάθεση διδασκαλίας σε μέλη ΣΕΠ με βάση τη συνάφεια και εγγύτητα

των γνωστικών αντικειμένων.

- Να αναδιαμορφωθεί το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης του ΜΠΣ και των Κ-Σ όπως και η αξιοποίησή τους και με βάση περισσότερο ορθολογικές διερευνήσεις και ανάλογα με το περιεχόμενο του συγκεκριμένου προγράμματος.

Στρατηγικές Προτάσεις

- Να πλαισιωθεί το ΜΠΣ και με ένα κύκλο μαθημάτων ή μία κατεύθυνση ή ένα πρόγραμμα αυτοτελές σε **προπτυχιακό** επίπεδο με τίτλο Εγκληματολογικές Σπουδές και Αντεγκληματική Πολιτική (ενδεικτικά).
- Σύνδεση του ΜΠΣ με εθνικούς και διεθνείς φορείς. Ήδη υπάρχει συμφωνία προγραμματικής συνεργασίας με την πρώην ΓΕΓΚΑΔ (ήδη Εθνική Αρχή Διαφάνειας) που μπορεί να αξιοποιηθεί. Μπορεί επίσης να αναπτυχθεί συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης και τον ΟΗΕ όπως επίσης και με την Εθνική Αρχή για το Ξέπλυμα, την Εισαγγελία κλπ.
- Ανάπτυξη πρωτοβουλίας για την συμπερίληψη του πτυχίου του ΠΜΣ στα ΠΜΣ που γίνονται δεκτά στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών.